Suvestinė redakcija nuo 2018-03-01 iki 2018-12-21

Įstatymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. 68-3466, i. k. 1121010ISTA0XI-2053

LIETUVOS RESPUBLIKOS SUSKYSTINTŲ GAMTINIŲ DUJŲ TERMINALO ĮSTATYMAS

2012 m. birželio 12 d. Nr. XI-2053
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

įgyvendindamas Valstybės ilgalaikės raidos strategijoje ir Nacionalinėje energetinės nepriklausomybės strategijoje numatytus valstybės energetikos politikos tikslus ir uždavinius;

pripažindamas energetinę nepriklausomybę, energijos rinkų konkurencingumą ir darnią plėtrą strateginiais valstybės energetikos sektoriaus principais;

siekdamas sudaryti teisines sąlygas efektyviai gamtinių dujų infrastruktūros plėtrai Lietuvos Respublikos teritorijoje ir jos tarpsisteminei integracijai;

pabrėždamas būtinybę nedelsiant sudaryti sąlygas gamtinių dujų tiekimo technologinėms ir prekybinėms alternatyvoms, didinančioms gamtinių dujų tiekimo saugumą ir patikimumą;

skatindamas konkurencingos ir integruotos gamtinių dujų rinkos plėtrą, atveriant papildomas galimybes prekybai gamtinėmis dujomis didmeninėje ir mažmeninėje rinkose;

vadovaudamasis valstybės nacionalinio saugumo prioritetu ir atsižvelgdamas į viešuosius interesus gamtinių dujų sektoriuje ir jų apsaugos poreikius,

priima šį Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymą.

PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis ir tikslas

1. Šis įstatymas nustato suskystintų gamtinių dujų terminalo įrengimo Lietuvos Respublikos teritorijoje, jo veiklos ir eksploatavimo bendruosius principus bei reikalavimus, taip pat sudaro teisines, finansines ir organizacines sąlygas suskystintų gamtinių dujų terminalo projektui įgyvendinti.

2. Šiuo įstatymu nustatomas specialusis teisinis reguliavimas taikomas Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Vyriausybė) arba jos įgaliotos institucijos sprendimu įgyvendinamam suskystintų gamtinių dujų terminalo projektui.

3. Teisiniams santykiams, kylantiems šio įstatymo pagrindu, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas (toliau – Gamtinių dujų įstatymas) ir kiti įstatymai, reglamentuojantys atskirų energetikos sektorių veiklą, taikomi tiek, kiek tai neprieštarauja šiam įstatymui.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. **Plaukiojančioji suskystintų gamtinių dujų saugykla** – kaip suskystintų gamtinių dujų saugykla naudojamas tanklaivis su dujinimo įrenginiais, pastatytas ir eksploatuojamas pagal jo klasei taikomus, laivo registracijos valstybėje nustatytus ir kitus reikalavimus. Plaukiojančioji suskystintų gamtinių dujų saugykla laikoma nekilnojamuoju daiktu.

2. **Suskystintų gamtinių dujų terminalas** (toliau – **SGD terminalas**) – visuma energetikos statinių ir įrenginių, įskaitant plaukiojančiąją suskystintų gamtinių dujų saugyklą, per kuriuos suskystintosios gamtinės dujos importuojamos į Lietuvos Respubliką, priimamos ir per kuriuos gali būti teikiamos papildomos paslaugos, būtinos suskystintų gamtinių dujų dujinimo ir vėlesnio tiekimo į gamtinių dujų perdavimo sistemą procesui.

3. **Suskystintų gamtinių dujų terminalo būtinasis kiekis** (toliau – **SGD terminalo būtinasis kiekis**) – Vyriausybės nustatyta tvarka apskaičiuotas, suderintas su Valstybine kainų ir

energetikos kontrolės komisija (toliau – Komisija) ir Vyriausybės patvirtintas SGD terminalo būtinajai veiklai užtikrinti reikalingas minimalus metinis dujinamų gamtinių dujų kiekis. Minimaliu metiniu dujinamų gamtinių dujų kiekiu pripažįstamas toks gamtinių dujų kiekis, kuris pagrįstai reikalingas SGD terminalo dujinimo technologijos procesui ir SGD terminalo techninės būklės, leidžiančios atsiradus poreikiui pradėti dujinimą ir tiekti gamtines dujas į perdavimo sistemą po to, kai SGD terminalo dujinimo procesas nebuvo vykdomas, užtikrinimui palaikyti.
Papildyta straipsnio dalimi:
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708

4. **Suskystintų gamtinių dujų terminalo infrastruktūra** (toliau – **SGD terminalo infrastruktūra**) – SGD terminalas, SGD terminalo jungtis ir jų technologiniai priklausiniai, taip pat krantinė, skirta plaukiojančiajai suskystintų gamtinių dujų saugyklai prisišvartuoti.
Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708

5. **Suskystintų gamtinių dujų terminalo jungtis** (toliau – **SGD terminalo jungtis**) – dujotiekis, kuriuo gamtinės dujos iš SGD terminalo tiekiamos į gamtinių dujų perdavimo sistemą.
Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708

6. **Suskystintų gamtinių dujų terminalo operatorius** (toliau – **SGD terminalo operatorius**) – asmuo, turintis Gamtinių dujų įstatyme nustatyta tvarka išduotą SGD pakartotinio dujinimo licenciją ir atsakingas už SGD terminalo eksploatavimą, kuriame valstybei tiesiogiai ar per jos kontroliuojamas įmones priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708
Nr. XIII-708, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-16, i. k. 2017-18143

7. **Suskystintų gamtinių dujų terminalo projektas** – projektas, apimantis SGD terminalo projektavimą, įrenginių ir technologijų įsigijimą, terminalo infrastruktūros plėtrą ir įrengimą, terminalo prijungimą prie gamtinių dujų perdavimo sistemos ir kitus susijusius darbus iki terminalo eksploatavimo pradžios.
Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708

8. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos energetikos įstatyme (toliau – Energetikos įstatymas), Gamtinių dujų įstatyme ir kituose teisės aktuose.
Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708

ANTRASIS SKIRSNIS
PROJEKTO ĮGYVENDINIMAS IR FINANSAVIMAS

3 straipsnis. Sprendimas dėl SGD terminalo

1. Lietuvos Respublikos teritorijoje turi būti įrengtas SGD terminalas ir jo efektyvų veikimą užtikrinanti gamtinių dujų infrastruktūra. SGD terminalas įrengiamas Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorijoje.

2. *Neteko galios 2018-03-01.*
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1009, 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01022

3. Šiuo įstatymu suskystintų gamtinių dujų terminalo projektas (toliau – projektas) pripažįstamas ypatingos valstybinės svarbos ekonominiu projektu, kurio įgyvendinimui taikomas Lietuvos Respublikos žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymas (toliau – Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymas), išskyrus pastarojo įstatymo 3 straipsnio 2 dalyje nurodytą reikalavimą pateikti projekto galimybių studiją.

4 straipsnis. Projekto įgyvendinimas

1. Vyriausybės arba jos įgaliotos institucijos sprendimu projektą įgyvendina projekto įgyvendinimo bendrovė (toliau – bendrovė), kurioje valstybei priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų bendrovės visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų.

2. Bendrovė atlieka SGD terminalo infrastruktūros plėtros ir įrengimo darbus ar užtikrina jų atlikimą iki SGD terminalo prijungimo prie gamtinių dujų perdavimo sistemos ir jo eksploatavimo pradžios teisės aktų nustatyta tvarka.

3. Bendrovė, ketinanti tapti SGD terminalo operatoriumi, privalo Gamtinių dujų įstatymo nustatyta tvarka gauti SGD pakartotinio dujinimo licenciją.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-708, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-16, i. k. 2017-18143

4. Projekto įgyvendinimą pagal kompetenciją prižiūri Lietuvos Respublikos energetikos ministerija. Projekto įgyvendinimo procesą vertina Vyriausybės nutarimu sudaryta tarpžinybinė komisija, kuri stebi projekto įgyvendinimo eigą, nagrinėja su projekto įgyvendinimu susijusią informaciją ir prireikus teikia pasiūlymus Vyriausybei dėl projekto veiksmų plano, projekto įgyvendinimo administracinių procedūrų ir (ar) kitų su projekto įgyvendinimu susijusių klausimų. Tarpžinybinės komisijos veiklos organizavimo tvarką nustato ir personalinę sudėtį tvirtina Vyriausybė.

5 straipsnis. Projekto finansavimas

1. SGD terminalo infrastruktūros plėtra ir įrengimas finansuojami bendrovės nuosavomis ir (ar) skolintomis lėšomis.

2. SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties įrengimo sąnaudos, kurių nėra galimybės finansuoti iš kitų bendrovei prieinamų šaltinių, taip pat SGD terminalo, jo infrastruktūros ir jungties visos pastoviosios eksploatavimo sąnaudos bei SGD terminalo būtinojo kiekio tiekimo pagrįstos sąnaudos Komisijos nustatyta tvarka įtraukiamos į gamtinių dujų tiekimo saugumo papildomą dedamąją prie gamtinių dujų perdavimo kainos (toliau – papildoma dedamoji). Vyriausybė, tvirtindama SGD terminalo būtinąjį kiekį, privalo įvertinti gamtinių dujų poreikį šalies ūkiui ir visas jų tiekimo galimybes. Komisijos nustatyta papildoma dedamoji taikoma gamtinių dujų sistemos naudotojams ir (ar) gamtinių dujų vartotojams už gamtinių dujų vartojimo pajėgumus, reikalingus jų maksimaliems gamtinių dujų paros poreikiams užtikrinti pristatymo vietose, kuriose gamtinių dujų sistemos naudotojų ir (ar) gamtinių dujų vartotojų įrenginiai yra prijungti prie gamtinių dujų perdavimo sistemos ar prie gamtinių dujų skirstymo sistemų, į kurias dujos tiesiogiai ar netiesiogiai transportuojamos iš Lietuvos Respublikos teritorijoje esančios gamtinių dujų perdavimo sistemos. Gamtinių dujų vartojimo pajėgumai apskaičiuojami ir nustatomi Vyriausybės nustatyta tvarka. Papildomą dedamąją Komisijos nustatyta tvarka surenka, administruoja ir SGD terminalo operatoriui ar bendrovei bei paskirtajam tiekėjui išmoka gamtinių dujų perdavimo sistemos operatorius (toliau – perdavimo sistemos operatorius). Perdavimo sistemos operatoriaus administruojamų surinktų lėšų nuokrypis, susidaręs dėl skirtumo tarp ankstesnių metų prognozuotų ir faktinių gamtinių dujų vartojimo pajėgumų, Komisijos nustatyta tvarka ir sąlygomis įvertinamas nustatant papildomą dedamąją.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XII-426, 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3842 (2013-07-16), i. k. 1131010ISTA0XII-426
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708

3. Projektui finansuoti gali būti panaudotos Europos Sąjungos paramos lėšos ir kitos teisėtai gautos pajamos. Teisės aktų nustatyta tvarka gali būti taikomos projekto finansavimo užtikrinimo priemonės (valstybės garantija, laidavimas, turto įkeitimas ir kitos priemonės). Sprendimas suteikti valstybės garantiją dėl paskolos projekto įgyvendinimui finansuoti priimamas Lietuvos Respublikos valstybės skolos įstatyme nustatyta tvarka.

6 straipsnis. Sprendimų priėmimas

1. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos, pagal kompetenciją priimdamos sprendimus, susijusius su projekto įgyvendinimu, visapusiškai bendradarbiauja tarpusavyje ir su bendrove, keičiasi reikalinga informacija ir užtikrina savalaikį sprendimų priėmimą, suteikiantį bendrovei ir (ar) kitiems asmenims teisę vykdyti SGD terminalo infrastruktūros projektavimo, plėtros, įrengimo ir kitus susijusius darbus. Su projekto įgyvendinimu susiję sprendimai turi būti priimami per įmanomai trumpiausią terminą.

2. Valstybės įmonė Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija visapusiškai bendradarbiauja su bendrove teisės aktų nustatyta tvarka parenkant vietą (aikštelę) SGD terminalui įrengti.

3. Bendrovei suteikiama teisė naudotis Klaipėdos valstybinio jūrų uosto teritorija, reikalinga SGD terminalui įrengti ir eksploatuoti, sutarties su valstybės įmone Klaipėdos valstybinio jūrų uosto direkcija pagrindu teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

TREČIASIS SKIRSNIS
SGD TERMINALO ĮRENGIMAS IR VEIKLA

7 straipsnis. SGD terminalo infrastruktūros plėtra ir įrengimas

1. SGD terminalo ir SGD terminalo jungties plėtros ir įrengimo darbus iki SGD terminalo prijungimo prie gamtinių dujų perdavimo sistemos taško atlieka ar jų atlikimą užtikrina bendrovė.

2. Sprendimus dėl SGD terminalo ir SGD terminalo jungties plėtros ir įrengimo, tarp jų sprendimą dėl SGD įrenginių ir (ar) technologijos įsigijimo nuosavybės teise ar kitais teisėto valdymo ir disponavimo pagrindais arba teisės naudotis SGD terminalo veiklai užtikrinti būtinais suskystintų gamtinių dujų įrenginiais ar technologija įgijimo pagal sutartį su tokių įrenginių ar technologijos tiekėju priima bendrovė, laikydamasi teisės aktuose ir normatyviniuose techniniuose dokumentuose nustatytų reikalavimų.

3. SGD terminalo prijungimo prie gamtinių dujų perdavimo sistemos, tai yra magistralinio dujotiekio parengimo, įskaitant dujotiekio (ar dujotiekių) įrengimą ir reikalingo pralaidumo užtikrinimą, gamtinių dujų perdavimo sistemos plėtros ir atnaujinimo, taip pat kitus su SGD terminalo integravimu bendram darbui į gamtinių dujų sistemą susijusius darbus atlieka ar jų atlikimą užtikrina perdavimo sistemos operatorius.

8 straipsnis. SGD terminalo prijungimas prie gamtinių dujų sistemos

1. Perdavimo sistemos operatorius, suderinęs su Komisija, nustato ir savo interneto svetainėje paskelbia SGD terminalo nediskriminacinio prijungimo prie gamtinių dujų perdavimo sistemos skaidrias ir veiksmingas procedūras bei įkainius. SGD terminalas prijungiamas prie gamtinių dujų perdavimo sistemos laikantis teisės aktuose nustatytų techninių ir saugos reikalavimų, keliamų gamtinių dujų sistemų sujungimui, taip pat kitų techninių taisyklių, užtikrinančių sistemų sąveiką ir nustatančių būtiniausius sistemų techninės konstrukcijos ir eksploatavimo reikalavimus.

2. Perdavimo sistemos operatorius Gamtinių dujų įstatyme ir kituose teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis privalo prijungti SGD terminalą prie gamtinių dujų perdavimo sistemos ir tuo atveju, kai toks prijungimas galimas tik techniškai atnaujinus gamtinių dujų perdavimo sistemą, ją išplėtus, padidinus jos pralaidumą ar atlikus kitus sistemos darbo pakeitimus.

9 straipsnis. SGD terminalo eksploatavimas

1. SGD terminalą ir SGD terminalo jungtį eksploatuoja SGD terminalo operatorius, teisės aktų nustatyta tvarka užtikrindamas saugų ir patikimą suskystintų gamtinių dujų įrenginių funkcionavimą laikantis nustatytų suskystintų gamtinių dujų įrenginių eksploatavimo, priežiūros ir apsaugos reikalavimų.

2. SGD terminalas ir SGD terminalo jungtis gali būti perleisti valstybės kontroliuojamam perdavimo sistemos operatoriui, įgyvendinusiam Gamtinių dujų įstatyme nustatytus veiklų atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimus. SGD terminalo ir SGD terminalo jungties perleidimo tvarka ir sąlygos nustatomos SGD terminalo operatoriaus ir perdavimo sistemos operatoriaus sutartyje, laikantis Vyriausybės nustatytų reikalavimų. Perdavimo sistemos operatorius nuo SGD terminalo ir SGD terminalo jungties perėmimo momento tampa atsakingas už jų eksploatavimą teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis.

3. SGD terminalą ir SGD terminalo jungtį perleidžiant valstybės kontroliuojamam perdavimo sistemos operatoriui, kartu perleidžiamos ir su SGD terminalo įrenginių ir (ar) technologijos disponavimu ir naudojimu susijusios teisės ir pareigos.

4. Vyriausybė nustato į SGD terminalą atgabenamų suskystintų gamtinių dujų pirkimo nediskriminacinę tvarką, o jos įgyvendinimą ir taikymo kontrolę užtikrina Vyriausybės įgaliota institucija.

5. Gamtinių dujų sistemų operatoriai pagal kompetenciją užtikrina galimybę gamtines dujas iš SGD terminalo nepertraukiamai tiekti visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, tai yra galimybę nekliudomai persiųsti iš SGD terminalo į gamtinių dujų perdavimo sistemą patiektas gamtines dujas iki bet kurios jų galutinio vartojimo ar pardavimo vietos Lietuvos Respublikoje.

10 straipsnis. SGD terminalo infrastruktūros naudojimas

1. Gamtinių dujų sistemos naudotojams nediskriminaciniais pagrindais užtikrinama teisė naudotis SGD terminalo infrastruktūra. Gamtinių dujų sistemos naudotojai šią teisę įgyvendina sutarčių su SGD terminalo operatoriumi pagrindu. SGD terminalo operatorius, laikydamasis Komisijos nustatytų reikalavimų, patvirtina naudojimosi SGD terminalu taisykles.

2. Teisė naudotis SGD terminalo infrastruktūra gali būti ribojama, kai teisės aktų nustatyta tvarka SGD terminalui nustatoma išimtis, taikytina naujai gamtinių dujų infrastruktūrai. Sprendimą dėl išimties taikymo priima Komisija, vadovaudamasi Gamtinių dujų įstatymo 53 straipsnio 1 dalyje nustatytomis sąlygomis ir laikydamasi Gamtinių dujų įstatymo 53 straipsnio 3, 4, 5 ir 6 dalyse nustatytų reikalavimų. Suteikiant išimtį SGD terminalui netaikomi Gamtinių dujų įstatymo 53 straipsnyje nustatyti išimties taikymo termino ir Komisijos kompetencijos priimti sprendimą dėl išimties taikymo ribojimai.

3. *Neteko galios nuo 2013-07-16*

Straipsnio dalies naikinimas:
Nr. XII-426, 2013-06-27, Žin. 2013, Nr. 76-3842 (2013-07-16), i. k. 1131010ISTA0XII-426

11 straipsnis. Prekyba gamtinėmis dujomis

1. Siekiant užtikrinti SGD terminalo būtinąją veiklą, kaip nurodyta šio įstatymo 2 straipsnio 3 dalyje, valstybės reguliuojamai elektros energijos ir (ar) šilumos energijos gamybai užtikrinti pirmumo tvarka privalo būti tiekiamos per SGD terminalą įvežtos gamtinės dujos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nustatyto įpareigojimo vykdymą užtikrina paskirtasis tiekėjas, vadovaudamasis šiame įstatyme ir Vyriausybės nustatytais reikalavimais. Paskirtąjį tiekėją Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis konkurso būdu paskiria Energetikos ministerija. Paskirtuoju tiekėju gali būti skiriama įmonė, kurioje valstybei tiesiogiai ar netiesiogiai priklauso ne mažiau kaip 2/3 balsų visuotiniame akcininkų susirinkime suteikiančių akcijų. Paskirtasis tiekėjas negali vykdyti veiklos, susijusios su energijos perdavimu ir (ar) skirstymu, taip pat kita paskirtojo tiekėjo veikla, jo valdymas ir organizacinė struktūra neturi prieštarauti veiklos gamtinių dujų sektoriuje atskyrimo ir nepriklausomumo reikalavimams.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-1009, 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01022

3. Elektros energijos ir (ar) šilumos energijos gamintojai, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis paskirstomos remtinos elektros energijos gamybos apimtys ir (ar) kurių gaminamos energijos kaina yra valstybės reguliuojama (toliau – energijos gamintojai), nuo SGD terminalo eksploatavimo pradžios elektros energijai ir (ar) šilumos energijai gaminti sunaudojamų gamtinių dujų tiekimą privalo užsitikrinti tokia tvarka:

1) pagal sutartis su paskirtuoju tiekėju, kurių pagrindu energijos gamintojai perka SGD terminalo būtinąjį kiekį, kuris paskirstomas energijos gamintojams Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis, atsižvelgiant į energijos gamintojų gamtinių dujų poreikį kiekvienais metais;

2) įgyvendinus šios dalies 1 punkte nustatytą reikalavimą, likusiam energijos gamintojo gamtinių dujų poreikiui užtikrinti gamtinės dujos, vadovaujantis ekonominio naudingumo principu, tiekiamos dvišalių sutarčių su gamtinių dujų tiekėjais pagrindu ar įsigyjamos biržoje. Gamtinių dujų pirkimus energijos gamintojai vykdo teisės aktuose nustatyta tvarka ir sąlygomis.

4. Energijos gamintojai, planuodami gamtinių dujų poreikį ir derindami gamtinių dujų tiekimo grafiką pagal sutartis su kitais gamtinių dujų tiekėjais, užtikrina šio straipsnio 3 dalies 1 punkte nurodytų sutarčių su paskirtuoju tiekėju tinkamą vykdymą ir nesudaro sutarčių, kuriomis būtų pažeidžiamas privalomas reikalavimas pirkti SGD terminalo būtinojo kiekio dalį iš paskirtojo tiekėjo.

5. Komisija nustato protingumo kriterijus atitinkančią paskirtojo tiekėjo veiklos grąžą SGD terminalo būtinojo kiekio daliai, kurią paskirtasis tiekėjas realizuoja už šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka Komisijos patvirtintą tikslinę gamtinių dujų ar didesnę kainą ateinantiems kalendoriniams metams, ir pagrįstas SGD terminalo būtinojo kiekio tiekimo sąnaudas tvirtindama SGD terminalo būtinojo kiekio tiekimo kainos skaičiavimo metodiką. Gamtinių dujų tiekimo įmonės, vykdančios paskirtojo tiekėjo veiklą, ir (ar) su ja susijusių įmonių, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatyme, gauta veiklos grąža iš SGD terminalo būtinojo kiekio dalies, kuri viršija šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka energijos gamintojų įsigytą gamtinių dujų kiekį, perpardavimo Komisijos nustatyta tvarka turi būti įvertinta mažinant ateinančio laikotarpio papildomą dedamąją. Komisijos vertinimas atliekamas atsižvelgiant į SGD terminalo būtinojo kiekio dalies, kuri viršija šio straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka energijos gamintojų nupirktą gamtinių dujų kiekį ir kuri įsigyta vietoj atitinkamo gamtinių dujų kiekio iš kitų alternatyvių importo šaltinių, perpardavimo veiklos grąžą, neviršijant įprastinės gamtinių dujų tiekimo veikloje gaunamos grąžos.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-708, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-16, i. k. 2017-18143

6. Energijos gamintojai iš paskirtojo tiekėjo perka SGD terminalo būtinąjį kiekį ar šio kiekio dalį už Komisijos patvirtintą tikslinę gamtinių dujų kainą ateinantiems kalendoriniams metams. Ši kaina, vadovaujantis objektyvumo ir skaidrumo principais, apskaičiuojama Komisijos nustatyta tvarka, pagal kompetenciją įvertinant visus objektyviai numanomus reikšmingus veiksnius, įskaitant gamtinių dujų tiekimo licencijas turinčių įmonių teikiamą informaciją, bet ja neapsiribojant, ir paskelbiama ne vėliau kaip prieš vieną mėnesį iki šios kainos taikymo laikotarpio pradžios.
Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-708, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-16, i. k. 2017-18143

7. Jeigu, atsižvelgiant į energijos gamintojų gamtinių dujų vartojimo prognozes arba faktinį gamtinių dujų vartojimą, SGD terminalo būtinojo kiekio dalį parduoti energijos gamintojams nėra galimybės, paskirtasis tiekėjas privalo ekonomiškai naudingiausiu būdu, laikydamasis mažiausių sąnaudų ir mažiausio neigiamo poveikio gamtinių dujų kainai vartotojams, lygiateisiškumo, nediskriminavimo ir skaidrumo principų, realizuoti SGD terminalo būtinojo kiekio dalį Lietuvos gamtinių dujų rinkoje ar tarptautinėje suskystintų gamtinių dujų

rinkoje Vyriausybės nustatyta tvarka. Šioje dalyje nustatyto SGD terminalo būtinojo kiekio realizavimo tvarkos laikymąsi prižiūri Komisija.

8. Jeigu energijos gamintojams parduodamo SGD terminalo būtinojo kiekio dalis yra mažesnė už SGD terminalo būtinąjį kiekį ir SGD terminalo operatorius, nepažeisdamas SGD terminalo naudotojų teisių naudotis SGD terminalu, turi technines galimybes nevykdydamas dujinimo užtikrinti SGD terminalo techninę būklę, leidžiančią atsiradus poreikiui pradėti dujinimą ir tiekti gamtines dujas į perdavimo sistemą, Vyriausybės nustatyta tvarka SGD terminalo būtinojo kiekio dujinimas gali būti nevykdomas.

9. Teigiamas arba neigiamas skirtumas tarp šio straipsnio 5 dalyje nustatyta tvarka apskaičiuotos paskirtojo tiekėjo už SGD terminalo būtinojo kiekio įsigijimą mokėtinos kainos ir šio straipsnio 6 dalyje nustatyta tvarka Komisijos patvirtintos tikslinės ateinančių kalendorinių metų gamtinių dujų kainos, už kurią paskirtasis tiekėjas pardavė SGD terminalo būtinąjį kiekį energijos gamintojams, arba kainos, už kurią paskirtasis tiekėjas realizavo SGD terminalo būtinąjį kiekį šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka, taip pat susidaręs skirtumas tarp faktinių ir prognozuotų pajamų ankstesniais laikotarpiais Komisijos nustatyta tvarka ir sąlygomis įvertinami nustatant papildomą dedamąją.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-708, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-16, i. k. 2017-18143

10. SGD terminalo būtinojo kiekio ar kiekio dalies įsigijimo sąnaudos pagal Komisijos patvirtintą tikslinę gamtinių dujų kainą pripažįstamos pagrįstomis energijos gamintojų kuro įsigijimo sąnaudomis ir įtraukiamos į jiems taikomas valstybės reguliuojamas energijos kainas.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-708, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-16, i. k. 2017-18143

11. Šiame straipsnyje nustatytų reikalavimų tinkamo įgyvendinimo priežiūrą ir kontrolę vykdo Komisija, vadovaudamasi jos patvirtintomis Prekybos gamtinėmis dujomis priežiūros taisyklėmis. Komisija jai pavestoms funkcijoms atlikti turi teisę gauti iš valstybės institucijų, įstaigų ir organizacijų bei energetikos įmonių informaciją apie gamtinių dujų įvežimą į Lietuvos Respubliką ir iš skirtingų šaltinių įsigyjamus gamtinių dujų kiekius, taip pat kitą susijusią informaciją, reikalingą faktiniam gamtinių dujų tiekimo diversifikavimui Lietuvos Respublikos gamtinių dujų rinkoje įvertinti.

12. Šiame straipsnyje nustatyti reikalavimai laikomi privaloma energetikos sektoriaus reguliuojamos veiklos sąlyga, už kurios nevykdymą ar netinkamą vykdymą, taip pat už kitus susijusius energetikos sektoriaus reguliuojamos veiklos pažeidimus energetikos įmonėms gali būti skiriamos baudos Energetikos įstatyme nustatyta tvarka ir sąlygomis. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyto įpareigojimo tinkamą vykdymą Vyriausybė papildomai įvertina teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis tvirtindama viešuosius interesus atitinkančias paslaugas elektros energetikos sektoriuje teikiančius asmenis ir energijos gamintojams paskirstydama remtinos elektros energijos gamybos apimtis.

13. Šio straipsnio 3 dalyje nustatyto įpareigojimo taikymo laikotarpį, kuris negali būti ilgesnis kaip pradinis SGD terminalo eksploatavimo laikotarpis, tai yra 10 metų nuo SGD terminalo eksploatavimo pradžios, nustato Vyriausybė. Šio įpareigojimo vykdymas Vyriausybės sprendimu gali būti sustabdytas ar nutrauktas nepasibaigus nustatytam laikotarpiui, kai Komisija, suderinusi su Energetikos ministerija, pateikia Vyriausybei išvadą, kad Lietuvos Respublikos gamtinių dujų rinka yra pakankamai išvystyta ir integruota, kad efektyvios konkurencijos rinkoje sąlygomis būtų užtikrintas diversifikuotas gamtinių dujų tiekimas ir vartojimas, energijos tiekimo saugumas ir patikimumas bei vartotojų interesų apsauga. Komisija šias aplinkybes įvertina rengdama kiekvienų metų gamtinių dujų rinkos stebėsenos ataskaitą.

14. SGD terminalo operatoriaus teikiamų paslaugų kainos reguliuojamos Gamtinių dujų įstatyme nustatyta tvarka. SGD pakartotinio dujinimo paslaugų kainos gali būti diferencijuojamos SGD terminalo naudotojų grupėms taikant *mutatis mutandis* Gamtinių dujų

įstatymo 9 straipsnio 14 dalies nuostatas. Kainų reguliavimą gamtinių dujų sektoriuje vykdo Komisija.

Straipsnio dalies pakeitimai:
Nr. XIII-708, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-16, i. k. 2017-18143

Straipsnio pakeitimai:
Nr. XII-426, 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3842 (2013-07-16), i. k. 1131010ISTA0XII-426
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708

KETVIRTASIS SKIRSNIS
GINČŲ NAGRINĖJIMAS IR ATSAKOMYBĖ

12 straipsnis. Ginčų nagrinėjimas

1. Ginčai, kylantys iš administracinių teisinių santykių, susijusių su projekto įgyvendinimu, nagrinėjami teisme Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta tvarka. Administracinės bylos, susijusios su projekto įgyvendinimu, kai sprendimas tokioje byloje gali turėti įtakos tinkamam ir savalaikiam projekto įgyvendinimui, nagrinėjimas administraciniame teisme turi būti užbaigtas ir sprendimas pirmosios instancijos teisme turi būti priimtas ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo nutarties skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje priėmimo dienos, o apeliacinės instancijos teisme – ne vėliau kaip per du mėnesius nuo apeliacinio skundo priėmimo dienos.

2. Ginčams, susijusiems su projekto įgyvendinimu, išankstinė nagrinėjimo ne teisme tvarka netaikoma, išskyrus atvejus, kai tokią tvarką abipusiu sutarimu nusprendžia taikyti ginčo šalys.

PENKTASIS SKIRSNIS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

13 straipsnis. Žemės naudojimas SGD terminalo infrastruktūrai

1. Teritorijai, kurioje turi būti įrengta SGD terminalo infrastruktūra ir (ar) gamtinių dujų sistemos įrenginiai, susiję su SGD terminalo projekto įgyvendinimu, ir kuri nuosavybės teise ar kitais teisėtais pagrindais nėra valdoma bendrovės ar perdavimo sistemos operatoriaus, Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka ir sąlygomis nustatomas žemės servitutas. Konkretus servituto dydis ir vieta, taip pat reikalinga SGD terminalo infrastruktūra suprojektuojami projekto specialiajame plane.

2. Projekto specialusis planas rengiamas pagal Infrastruktūros plėtros (šilumos, dujų ir naftos tiekimo tinklų) specialiųjų planų rengimo taisykles ir yra laikomas ypatingos valstybinės svarbos projekto specialiuoju planu. Projekto specialiojo plano sprendiniai taikomi tiesiogiai ir yra pakankamas pagrindas vykdyti SGD terminalo infrastruktūros projektavimo ir statybos darbus Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka.

3. Nuostoliai, kuriuos dėl servituto nustatymo ir asmenų veiklos aptarnaujant SGD terminalo infrastruktūrą ir (ar) gamtinių dujų sistemos įrenginius patiria žemės savininkas ar jos naudotojas, atlyginami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka. Ginčai dėl nuostolių atlyginimo neturi įtakos žemės servituto nustatymui ir naudojimuisi juo.

4. Jeigu Vyriausybė priima nutarimą patvirtinti projekto specialųjį planą ir pradėti žemės paėmimo visuomenės poreikiams procedūrą, projekto įgyvendinimui reikalinga žemė gali būti paimama visuomenės poreikiams iš privačios žemės savininkų arba valstybinės žemės nuomos ir (ar) panaudos sutartys gali būti nutraukiamos prieš terminą Žemės paėmimo visuomenės poreikiams įgyvendinant ypatingos valstybinės svarbos projektus įstatymo nustatyta tvarka ir sąlygomis.

14 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Vyriausybė, naudodamasi jai suteiktomis teisėmis ir atlikdama pavestas pareigas, užtikrina tinkamą teisinių, techninių ir organizacinių sąlygų įgyvendinimą, kad SGD terminalo

eksploatavimas būtų pradėtas ne vėliau kaip iki 2014 m. gruodžio 3 d., kaip nurodyta 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 994/2010 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 2004/67/EB, 6 straipsnio 1 dalyje.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2012 m. lapkričio 1 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

3. Valstybės ir savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos pagal kompetenciją skaidriai ir efektyviai priima sprendimus, reikalingus šiam įstatymui tinkamai įgyvendinti.

4. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija teisės aktų nustatyta tvarka ir sąlygomis įvertina su šio įstatymo įgyvendinimu susijusius valstybės pagalbos ir konkurencijos gamtinių dujų sektoriuje reguliavimo klausimus ir prireikus teikia informaciją Europos Komisijai apie valstybės sprendimu taikomas teisines, administracines ir (ar) organizacines priemones įgyvendinant projektą ir (ar) suderina su Europos Komisija šias priemones bei jų taikymo tvarką ir sąlygas.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTĖ DALIA GRYBAUSKAITĖ

Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių
dujų terminalo įstatymo
priedas

ĮGYVENDINAMI EUROPOS SĄJUNGOS TEISĖS AKTAI

1. 2009 m. liepos 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/73/EB dėl gamtinių dujų vidaus rinkos bendrųjų taisyklių, panaikinanti Direktyvą 2003/55/EB (OL 2009 L 211, p. 94).

2. 2010 m. spalio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 994/2010 dėl dujų tiekimo saugumo užtikrinimo priemonių, kuriuo panaikinama Tarybos direktyva 2004/67/EB (OL 2010 L 295, p. 1).

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-426, 2013-06-27, Žin., 2013, Nr. 76-3842 (2013-07-16), i. k. 1131010ISTA0XII-426
Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo 5, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas

2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XII-2036, 2015-11-17, paskelbta TAR 2015-11-25, i. k. 2015-18708
Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 5 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas

3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XIII-708, 2017-11-07, paskelbta TAR 2017-11-16, i. k. 2017-18143
Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 2, 4 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas

4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. XIII-1009, 2018-01-12, paskelbta TAR 2018-01-23, i. k. 2018-01022
Lietuvos Respublikos suskystintų gamtinių dujų terminalo įstatymo Nr. XI-2053 3 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas